

Таблиця 1

Розрахунок чистого прибутку Запорізького ЗВА

Показники, тис. грн.	Роки				
	1-й	2-й	3-й	4-й	5-й
Обсяг реалізації товарної продукції	10250,0	10762,5	10870,1	11304,9	11870,2
Собівартість товарної продукції	3030,3	3121,2	3214,8	3311,2	3410,6
Оподатковуваний прибуток	7015,8	7437,3	7451,3	7789,7	8255,6
Податок на прибуток	2104,7	2231,2	2235,4	2336,9	2476,7
Чистий прибуток	4911,0	5206,1	5215,9	5452,8	5778,9
Чисті грошові надходження	5115,0	5410,1	5419,9	5656,8	5982,9

На підставі розширення галузі легкої промисловості, де застосовується холодильне обладнання, підприємство планує збільшувати обсяги виробництва на 5% щорічно.

Як свідчать розрахунки (табл. 1), проект впровадження заходу по диверсифікації виробництва варто прийняти, так як ЧДД при $E=15\%$ та $E=20\%$ більше «0», індекс рентабельності вище за «1».

У той же час, при $E=15\%$, сума ЧДД (14251,2 тис. грн.) на 2022,7 тис. грн. більше суми ЧДД при $E=20\%$ (12228,5 тис. грн.); рівень ІД у першому випадку на 0,5 % вище ніж у другому варіанті, тому слід прийняти проект, в якому коефіцієнт дисконтування 15%.

Література

1. Федулова Л.І. Перспективи інноваційного розвитку промисловості України // Економіка і прогнозування. – 2006. – №2. – С. 58-76.

Підмурняк О. О., аспірант
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

При виборі підходів для реструктуризації підприємства необхідно враховувати специфіку кожної галузі, в нашому випадку це автомобільна галузь. Основні цілі реструктуризації підприємств досягаються шляхом розробки і випуску нових товарів і послуг, що користуються попитом. Не менш важливою складовою є створення на базі неплатоспроможного підприємства самостійних рентабельних бізнес-одиниць.

Термін «реструктуризація» (лат. «re» – префікс, який означає зворотну або повторну дію, і «structura» – внутрішня будова чого-небудь, певний

взаємозв'язок складових частин цілого) буквально означає «зміну структури чого-небудь» [1, с.893]

Успішність діяльності будь-якої компанії багато в чому залежить від злагодженої роботи всіх без винятку структурних підрозділів компанії, за умови ефективної організації роботи кожної окремо взятої структурної одиниці і зв'язків між ними. Але не завжди керівництво компанії, по-перше, впевнене або знає, чи дійсно кожен з підрозділів компанії організований і працює ефективно, а по-друге, не всі керівники точно знають, яка саме організаційна структура дозволить налагодити найбільш ефективну співпрацю між підрозділами компанії, і, як наслідок, найкраще вплине на зростання ефективності операційної роботи компанії.[2]

Раніше всі процеси реформування могли бути ініційовані тільки по жорсткій вертикалі зверху, державною владою. У той же час реструктуризація – займає одне з стратегічних значень для діяльності практично будь-якої компанії, націленої на успішний бізнес. Організаційна реструктуризація це ефективний ринковий інструмент підвищення її конкурентоспроможності.

Реструктуризація передбачає системний характер оптимізації функціонування компанії. Вона включає багатоаспектний і взаємопов'язаний комплекс заходів, процесів, методів, починаючи з комплексної діагностики компанії, і, до реорганізації як організаційної структури, так і бізнес-процесів на базі сучасних підходів до управління, в тому числі методології управління якістю, реінжинірингу бізнес-процесів, інформаційних технологій тощо. Нижче наведемо приклади видів, напрямів та типів реструктуризації підприємств.

Як бачимо з таблиці вище (Табл. 1), реструктуризація підприємства не є самоціллю як такою, вона повинна проводитися, коли її необхідність викликана об'єктивними обставинами. Головна особливість реструктуризації на відміну від поточних окремих змін у: 1) виробництві, 2) структурі капіталу, 3) власності, 4) ринках збуту – полягає в тому, що вона не є частиною повсякденного ділового циклу компанії.

Саме необхідність комплексного характеру перетворень, які зачіпають практично всі сторони функціонування компанії, обумовлює необхідність впровадження процесу реструктуризації.

Тобто, виходячи з факторів необхідності і можливості реформування, а також варіантів його здійснення, підприємства можна розділити на шість груп: 1) підприємства, що працюють прибутково, не мають заборгованості по податках, по заробітній платі та простроченої заборгованості кредиторам; 2) підприємства, для яких, щоб вийти з кризового стану, досить зробити коригування в менеджменті; 3) підприємства, які не здатні самостійно вийти з кризи, але представляють інтерес для економічних структур; 4) підприємства, які не здатні самостійно вийти з кризи при заміні менеджменту, до яких відсутній інтерес економічно стійких структур, але що виробляють ліквідну продукцію в обсягах, недостатніх для підтримання самоокупності; 5) неспроможні підприємства, в яких немає перспектив на подальше існування; 6) підприємства в котрих немає заборгованостей.

Таблиця 1

Напрямки, типи і види реструктуризації підприємств

Напрямок реструктуризації	Тип реструктуризації	Вид реструктуризації
Зміна масштабу (сфери діяльності) підприємства	Розширення (сфери діяльності)	Злиття; Поглинання; Приєднання; Консолідація; Купівля майна; Створення спільного підприємства; Оренда майна; Лізинг майна
	Звуження (сфери діяльності)	Поділ; Виділення; Продаж майна; Скорочення власного капіталу; Здача майна в оренду; Створення дочірнього підприємства; Безоплатна передача; Передача майна в залік зобов'язання; Консервація майна; Ліквідація майна
Зміна внутрішньої структури	Реструктуризація виробничої структури	Оптимізація розташування підрозділів підприємства; Модернізація виробництва; Реконструкція та капітальний ремонт основних фондів; Створення центрів фінансової відповідальності; Виділення основних і допоміжних підрозділів; Виявлення і використання
	Реструктуризація організаційної структури	Зміна переліку функцій і завдань управлінських служб; Зміна організаційної структури; Зміна кадрової політики; Перерозподіл повноважень посадових осіб; Реорганізація системи оперативного обліку та внутрішнього документообігу; Зміна системи
Зміна складу і структури власності капіталу	Зміна складу власників (акціонерів, учасників)	Перетворення підприємства; Продаж підприємства; Банкрутство; Приватизація.
	Зміна структури власності та контролю	Продаж акцій; Придбання акцій; Конвертація акцій; Додаткова емісія акцій
	Зміна складу і структури активів	Продаж активів; Купівля активів; Переоцінка основних фондів; Оцінка підприємства
	Реструктуризація заборгованості	Погашення; Списання; Відстрочка; Розстрочка; Продаж; Конвертація;

Джерело: [3, с.6]

В кризових ситуаціях виходом для збиткових підприємств можуть бути: поглинання більш економічною структурою, продаж зайвого майна; скорочення чисельності працівників тощо. Ці заходи можна реалізувати в двох варіантах, або: 1) в рамках цивільного законодавства, яке регулює діяльність підприємства без застосування процедур банкрутства; 2) в рамках цивільного законодавства, яке регулює діяльність підприємства із застосуванням процедур банкрутства (в тому числі, коли управління підприємством переходить іншій компанії).

Також, підходи можемо розділити на такі: 1) революційний підхід, який передбачає кардинальну зміну процесів, ставлячи під сумнів сформовані методи і основи, тим самим досягаючи оптимального стану речей. Такий підхід ще називають реінжинірингом. Націленість підходу визначається радикальним зростанням показників, а його застосування, властиво тільки при ситуаціях, вирішення яких вимагає крайніх методів; 2) еволюційний підхід – коли зміни відбуваються в рамках організаційного розвитку. В основі підходу лежить

системне вдосконалення, яке орієнтоване на підвищення ефективності компанії, через зміну сформованих норм і цінностей. Реалізація еволюційного розвитку заснована на модифікації структур і процесів, що лежать в основі діяльності організації.

Отже, підсумовуючи все вищесказане, можемо зробити висновок, що для здійснення процесу реструктуризації на підприємстві повинні бути чітко виокремлені цілі, більше того, потрібно розуміти, що процес реструктуризації на підприємствах автомобільної галузі є процесом довготривалим, та в деяких випадках болісним. Проте, якщо впродовж здійснення поступових організаційних змін – не було прогресу, процес організаційної реструктуризації є необхідним елементом на шляху до успішно налагодженої бізнес-структури.

Література

1. Організаційна реструктуризація. Спілка Автоматизаторів Бізнесу. EBS. 2019. URL: <https://www.ebskiev.com/uk/pro-kompaniyu/>

2. Большой экономический словарь / [под ред. А. Н. Азрилияна]. – 5-е изд. доп. и перераб. – М.: Политика новой экономики, 2002. – 1280 с. 2. Рашупкина В. Н. Методология основ управления процессами реорганизации предприятий: монографія / В. Н. Рашупкина. – Макеевка, 2008. – 893 с.

3. Малиновський Ю.В., Цьвок Д.Р., Реструктуризація як метод підвищення конкурентоспроможності підприємства. Національний університет "Львівська політехніка". 2013. с. 6. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/26221/1/25-166-172.pdf>.

Петрова М. Г., аспірант
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Під час становлення та розвитку ринкових відносин в Україні спостерігається нестача фінансових ресурсів у багатьох суб'єктів господарювання. Це негативно впливає на господарську діяльність підприємств, спричиняє виникнення та зростання заборгованостей перед суб'єктами господарювання, по оплаті праці та сплаті податків. При цьому зменшуються можливості фінансування подальшого розвитку підприємств, скорочуються надходження до бюджету. За цих обставин важливого значення для здійснення господарської діяльності набуває формування в достатньому обсязі фінансових ресурсів підприємств.

Фінансовими ресурсами підприємства вважаються грошові нагромадження та доходи, які знаходяться в розпорядженні підприємства, створюються у процесі розподілу і перерозподілу виручки та прибутку та